

eneste Bei, hvor den kan findes, er der med Hensyn til Behandlingen af det foreliggende Statsregnskab ikke Andet at gjøre for Lands-thinget end atter at konstatere sin Opfattelse ved den Afstemning, som skal foregaa. Jeg tillader mig derfor paa Hvertallets Vegne at indstille til Landsthinget at godkende Statsregnskabet for 1887—88 under den sædvanlige Form.

Lh. Nielsen: Den ærede Ordfører (Kump) har ganske Ret i, at der er fremført mange Udtalelser af bekendte Politikere om, hvilken den konstitutionelle Opfattelse af Grundloven har været med Hensyn til, om der kan indtredes foreløbige Finantslove efter § 25 eller ikke. Jeg har derfor kun leilighedsvis anført denne enkelte Udtalelse, men har undladt at anføre flere, dels fordi de turde være tilstrækkelig bekendte, dels tillige fordi man jo pleier at sige, at det kun er Enkeltmands Udtalelser, fremkomme paa en bestemt tidligere Tid, men at de maatte slet ikke nu længer vilde staa ved dem, om de kunde udtale sig. Jeg har saaledes ikke villet paany fremdrage disse Udtalelser, men har derimod fremdraget et Argument, som i hvert Fald ikke har været fremdraget før i Betænkningen over Statsrevisionens Betænkning, nemlig selve Forsatningslovene. De ere jo ikke Enkeltmands Udtryk, men Udtryk for den daværende Lovgivningsmyndigheds Opfattelse i det Hele. Jeg har da fremdraget de tre Forsatningslove af 2den Oktober 1855, 18de November 1863 og Forslaget til den gennemførte Grundlov af 1866. I de nævnte Forsatningslove — i Forsatningen af 1855 § 56 og i Forsatningen af 1863 § 59 — have vi de samme Bestemmelser som i Grundlovens § 25 om de foreløbige Love, men man har ikke den Gang ment, at der i Nødsfald var tilstrækkelig Hjemmel til at udfæde foreløbige Love vedrørende den finanslovgivende Myndighed. Man har for dette Tilfældes Skyld indsat en Paragraf, som jeg her har anført i Betænkningen, en meget omhyggelig affattet Paragraf angaaende den finanslovgivende Myndighed i paatrængende Tilfælde, gaaende ud paa, at naar der ikke er tilstrækkelig Bevilling, eller Ministeriet mener, at der ikke er det, har dette først at forhandle Spørgsmaalet i et Ministerraad for bagefter at forelægge det i Geheimtatsraadet; de Ministre, der understredes, bleve ansvarlige. Naar saa Folkethinget traadte sammen, maatte det afgjøre, om der skulde gjøres Ansvar gjældende. Havde man den Gang, i 1855, 1863 og 1866, haft den Opfattelse, at § 25 giver tilstrækkelig Hjemmel til det Hele, ja saa be-

havde man ikke at have disse meget omhyggelig affattede Paragrafer om den finanslovgivende Myndighed i paatrængende Tilfælde. Jeg tror nok, at det turde være temmelig klart, at man ikke den Gang havde gjort den Opdagelse. Videre skal jeg ikke komme ind paa den Side af Sagen.

Med Hensyn til det, som den ærede Ordfører har anført om, at det private Initiativ ingen Betydning har, at det er underkendt ved Højesteretsdom af 15de Oktober 1886, skal jeg sige, at det er ogsaa min Mening, at det kun er i dette specielle Tilfælde, under disse særlige Forhold, at Højesteretsdommen har sagt, hvad der er Ret. Da saavidt jeg veed — deri tror jeg ikke, jeg feiler — var det jo dog, ikke egentlig den provisoriske Finantslov, Højesteretsdommen den Gang udtalte sig om, men om en almindelig Lov, nemlig Lov om Tillæg til Straffeloven af 2den November 1885; det er kun om det private Initiativs Anvendelse overfor denne Lov, at Højesteret har udtalt sig. Men den ærede Ordfører veed lige saa godt som jeg, at Finantsloven har en ganske anden Stilling i vor Forsatning end andre Love; saa meget mere finder jeg, at der aldeles ikke ved det da nævnte kan af Højesteret være udtalt nogen egentlig Mening om, hvorledes det forholder sig med denne. Der kunde nok være Mære at sige om det private Initiativ, men jeg skal i alt Fald ikke komme ind derpaa uden nærmere Anledning. — Den ærede Ordfører beklagede særlig, at Folkethinget ikke vilde benytte sin Anlagemyndighed. Jeg er imidlertid af den Formening, at det ikke er vor Sag at udtale os om det. Det have vi ingen Indflydelse paa; det er spidste Klager, som rimeligvis ikke have Indflydelse paa Folkethingets Stilling. Jeg skal ikke udtale mig om, hvorvidt den ærede Ordførers Beklagelse i saa Henseende kan have nogen Betydning med Hensyn til Folkethingets Stilling; man kan maatte have sin Grund til at tvivle derom. Men i alt Fald have vi ingen Indflydelse paa det, vi have i den Henseende kun at udtale vor egen Overbevisning. Jeg skal nu ganske i Almindelighed sige, at jeg er overbevist ikke i synderlig Grad en Ven af at benytte Domstolene i en konstitutionel Strid, men selv om jeg for min Part havde Del i Anlagemyndigheden, hvad jeg ikke har, hvarken Liden eller megen. Intes jeg dog, at Tider, hvor den politiske Lidenstabs Bølger gaa høit, ikke ere særlig stikkede til at benytte Anlagemyndigheden. Der kan komme Tider, hvor Sindene ere mere i Ro, og maatte saa Folkethinget kan have mere Øst til at benytte Anlagemyndigheden. Derom har jeg natur-